

Piripu norĩ
Piripu norĩ ma, Paru te te
ĩrob'ui'érézé
Ĩbaihâ wasu'uzé

Ã ĩbaihâ hã Paru hã ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ ma sômri za'ra, Piripu na 'ri nho'õmo nhisi u. Paru norĩ hã Siraha me, ĩmorĩ'rata na Piripu u simasisi zahuré wamhã, ma tô ĩsazei'õ'wa norĩ hã siwi tiza, dazazéb 're. Tame sima'wara ré hã ma tô dazazéb 're, da'madâ'â'wa hã pawaptob zahuré, ĩmro zama, duré ĩ'ra norĩ zama, Zezusi hã te te saze za'ra da. Awẽ ma tô oto tãma waproši zahuré nĩ, pusi da apã.

Ã ĩbaihâ hã darob amoi ãma dazazéb 're oto sãmra ré, ma tô ãma rob'ui'éré, Piripu norĩ ma. Paru hã ma tô tãma waihu'u za'ra, ãne: Zezusihi zazei'wa norĩ hã te za tô te te 're robzépata za'etẽ za'ra. ĩsazeté'wa norĩ ãma ma tô duré tihâtâ'â za'ra, senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã ĩwazari 're hâimana za'ra mono wa. Ma tô duré tãma siwasu'u za'ra, te te 're ĩsawi pese za'ra mono na hã. Ma tô duré tãma roti za'ra, Cristuhu nhirã zarina si 're nomro mono da, ta hã sina 're ĩwata mono õ ne. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te tãma 're ĩwẽ za'ra mono zéb zarina si, te te 're 'manharĩ za'ra mono da, ma tô duré tãma roti za'ra, Cristu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na dâ'â wa, ĩmama hã te te tãma ĩpisutuzéb zarina, te te sina tãma ĩ'uwaimrami ne.

¹ Wa hã Paru, duré Timotiu, Cristu Zezusihi ma romhuri'wa norĩ, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra

wa'aba ni, Piripu na 'ri nho'ômo nhisi âma uburé 'Re îhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma. Uburé Cristu Zezusihi âma si 're anomro aba mono norĩ ma, wa âma aima rob'ui'ére za'ra wa'wa, îsazei'wa norĩ 'madâ'â'wa 're îhâimana za'ra mono norĩ ma zama, duré dapawapto'wa na 're îhâimana za'ra mono norĩ ma zama.

² Wamama ma, wa ai'âma 're îmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re îhâimana u'âsi mono ma, duré Wanhîb'apito Zezu Cristuhu ma zama, îsimizawizé hã ai'âma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'âsi, âma 're anomro aba mono da.

Paru hã 'Re îhâimana u'âsi mono ma, Piripu norĩ âma 're îmreme mono zé wasu'u

³ Ai'âma 're îpo're pu'u za'ra wa'aba mono sidâpâsi, wa 'Re îhâimana u'âsi mono âma 're îwata u'âsi, Înhîb'apito âma. ⁴ Duré 'Re îhâimana u'âsi mono ma, ai'âma 're îmreme za'ra wa'aba mono sidâpâsi, wa âma aima 're îtoi u'âsi za'ra wa'wa, aihâiba mono bâ wa'aba. ⁵ Cristuhu wasu'uwẽ hã 're îwapari na'rata za'ra wa'aba mono zém hawim haré, te oto îsiré âma 're îromhuri u'âsi za'ra wa'aba mo, wa te dama âma 're îropéi mono zém na hã. Taha wa, wa îto sina ai'âma 're îmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re îhâimana u'âsi mono ma hã. ⁶ Ta hã te te asô'reptu za'ra wa'aba zém na, îwẽ na te te ai'âma îsâna'rata za'ra wa'aba zéb zarina, te za te te 're aipawapto' u'âsi za'ra wa'wa ône u'â, ti'ai u apâ we îmorizéb u, Cristu Zezusi hã. Taha ô ré, te te aiwi sazâri waihu'u za'ra wa'aba ô di za, te te 're aipawapto' za'ra wa'aba mono zé hã. Îwẽ si te za tô te te aima 're 'manharĩ u'âsi za'ra wa'wa, âma 're anomro wẽ u'âsi aba mono da. Âne wa tô ai'âma

waihu'u za'ra wa'wa, tô sena na. ⁷ Ĩ'uwaibaba wa tô âne na hã ai'âma waihu'u za'ra wa'wa. E marĩ wa. Ĩpê'ê 're, ĩma asawi za'ra wa'aba zé hã ĩma 're hâimana u'âsi mono wa. Romhuri ĩwê uptabi hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, tinhimizawi pese zéb zarina te te ĩma ĩpisutuzém na, ma tô ĩsiré tãma 're ĩromhuri za'ra wa'aba mo, tô. Āhãna dazazéb 're, 're ĩhâimana mono ré, ma tô a norĩ wa'aba zama 're ĩromhuri za'ra wa'aba mo ĩsiré. Duré dazazéb 're, 're ĩhâimana mono ô ré hã ma tô duré ĩsiré dama 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mo, Cristu hã. Taha wasu'uwê hã senai ô newa da te ĩma 're ĩnharĩ za'ra mono ma, te dama 're anharĩ mono ré hã, ma tô ĩsiré 're ĩromhuri za'ra wa'aba mo, duré sena na da te 're waihu'u za'ra mono da, te dama 're wasu'u mono ré hã, damreme wa'rãmi. ⁸ 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma si, tãma ĩwaihu'u pese di, sena na ĩma asawi uptabi za'ra wa'aba na hã, duré ai'âma 're ĩpê'êzé uptabi za'ra wa'aba mono na zama. Cristu Zezusihi ma, tãma asawi uptabi za'ra wa'aba ne, wa tô duré wa hã te 're asawi pese za'ra wa'wa duré.

⁹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, wa duré ai'âma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, 're ĩdazawi za'ra wa'aba mono zé hã aima 're sa'êtê u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimirowaihu hã 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da. Duré uburé marĩ hã ĩwê na âma 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, wa ai'âma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, duré ĩwasété na âma 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, asiwi 're wê'ô za'ra wa'aba mono da. ¹⁰ Tawapsi te za ĩwê si asima 're ĩpisutu u'âsi za'ra wa'aba mo, âma 're anomro wê wa'aba mono da

hã. ãne wapsi, 'râwi aiwasété na 're asi'marõpãrĩ za'ra wa'aba mono õ di za, nimahã na Cristu apã we ãmorĩzéb u hã. ãhã zarina si, te za aiwasété wi, aihãimana nhiptete sina 're anomro u'âsi aba mo. ¹¹ Taha wa, te za ãwẽ si 're ã'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo, Zezu Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina si. ãne na ãma 're aihãimana wẽ za'ra wa'aba mono zém na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ãhãimana u'âsi mono ãma si te za 're dawata za'ra. Tane da, wa ai'ãma 're ãmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ãhãimana u'âsi mono ma hã.

Paru hã Cristuhu ma si, 're ãsisõmri mono zé wasu'u

¹²⁻¹³ ãsisãnawã norĩ, e ãme ropipa hã ãma ãhãimanazéb zarina, ma tô Cristuhu wasu'uwẽ na te te datême ãropézé hã mazazã. Mare di. ãne ãma romhãimana nherẽ, ma tô da'ahã na da te 're saze za'ra, Wanhĩb'apito wasu'uwẽ hã. ãne na ã'ãma waihu'u za'ra wa'aba da, wa tô ãsima aiwẽ za'ra wa'wa. Dazazéb 're ãhãimanazém na, ma tô da'wapéi'wa norĩ hã danhĩb'apito nhorõwa 'madã'ã'wa norĩ hã siwi ãwaihu'u uburé, Cristuhu ma romhuri'wa 're ãhãimana mono 'ru te, da te dasiwi ãnherézém na hã. Da'ahã na ma tô duré ãne na ãwaihu'u za'ra ni, ãhã 'remhã. Dazazéb 're, da te dasiwi ãnherẽ õ 'wa'ãhã, ta norĩ hã Cristuhu wasu'uwẽ hã te te wapari za'ra õ di aré.

¹⁴ Duré dazazéb 're ãhãimana wa, te oto wasisãnawã norĩ hã ahã na te te sina 're umnhasi u'âsi za'ra Wanhĩb'apito hã, taha si te te 're ãpawaptob u'âsi mono wa. Taha wa, pahi ãna te oto 'Re ãhãimana u'âsi mono wasu'u hã te te dama 're wasu'u za'ra, te te sina 're danhimimnhasi za'ra mono nherẽ, ta norĩ hã. ¹⁵ Ni'wam norĩ hã ãsiniwĩ da'ahã na 're

dahâimana za'ra mono da si, te Cristuhu wasu'uwẽ hã te te dama 're wasu'u za'ra, ãnhimiromhuri wẽ zarina, da'ahâ na da te 're saze za'ra mono 'ru te, te te âma 're ãruiwapari za'ra mono wa, ta norĩ hã. Ni'wam norĩ si te ã'uwaibaba te te dama âma 're rowasu'u za'ra, te te âma 're ãpawaptob za'ra mono da, sena na ta norĩ si te te sima 're wẽ uptabi za'ra mono wa. ¹⁶ Ta norĩ ma, tãma ãzawi za'ra zarina, te Cristu hã te te dama 're wasu'u za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã romhuri te te ãma ãsômri na te te âma ãwaihu'u za'ra wa, Cristuhu wasu'uwẽ hã senai ô newa da te ãma 're ãnharĩ za'ra mono norĩ ma, tô sena na te dama 're ã'anharĩ mono na hã, damreme wa'rãmimhã. ¹⁷ Tane nherẽ, ãnhimiromhuri na te te 're ãruiwapari za'ra mono norĩ hã simirosa'rata wẽ na te te dama 're wasu'u za'ra mono ô di, Cristu hã. Sima si te te 're ãrosa'rata za'ra mono zéb zarina si, te ta norĩ hã te te dama âma 're rowasu'u za'ra, taré da'ahâ na ãsimirowasu'u wẽ niwĩ 're dahâimana za'ra mono da. Ma tô duré te te 're rosa'rata za'ra, âne hawi te âma 're robzépata za'êtê mono da, dazazéb 're, 're ãhâimana mono ré.

¹⁸⁻¹⁹ Tane nherẽ, wẽ di tô, ãma hã. Ni'wam norĩ hã simirosa'rata wẽ na Cristu te te dama 're wasu'u za'ra mono wamhã, duré ni'wam norĩ hã sima si te te 're ãrosa'rata za'ra mono zéb zarina, Cristu te te dama 're wasu'u za'ra mono nherẽ, wẽ di tô ãma hã. E marĩ wa. Cristuhu si te te dama 're wasu'u za'ra mono wa, ta norĩ hã. Taha si tô ãpire uptabi hã te tô wama 're hâimana. Taha wa, âma ãto ti, wa hã. ããma 're aimreme zusi aba mono zéb zarina, duré Zezu Cristuhu pẽ'êzani nhimipawaptobzéb zarina, wa za rowẽ na watobro, âne na ãma ãromhâimana wasété zém hawi. Âne hã ãma waihu'u pese wa, wa rowẽ u'âsi

're ihâimana tô. ²⁰ Taha wa, wa tô wa hã ipê'ê 're, 're isi'madâ'â pese, niwamhã inhimiromhuri na 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te âma 're ĩ'uwaimrami mono zém na ĩzô 're robaba tô mono da, ône u'âsi ipahi âna te tâma 're romhuri u'âsi mono da, âhâna zama. Âne wa, wa 'râwi te ĩsima 're 'ruiwapari u'âsi. Âne na tô sena âma 're ihâimana mono zém na da te 're ĩwaihu'u za'ra mono wamhã, te za Cristuhu âma si 're dawata za'ra, ihâiba ré ré, âma 're ihâimana mono na hã, duré até ĩdâ'â da nherê, âma 're ihâimana u'âsi mono na zama. ²¹ E marĩ da, wa za 're ihâimana tawamhã, ihâiba ré ré hã. Cristuhu ma 're ĩsisômri u'âsi mono da si, 're ihâimana mono zé hã. Duré ĩdâ'â da wamhã, ĩma wẽ uptabi di duré. ihâiba ré 're ihâimana mono ré, ĩma 're ĩrowẽ mono zém nhipai u, ĩma wẽ uptabi di za, ĩdâ'â wamhã. Âne hã wa tô te ĩsina 're waihu'u u'âsi. ²² E ma hã wa za tawamhã ĩsima wẽ. E da te dasiwi ĩwĩrĩ su'u da si. E ihâiba ré ré 're ihâimana mono da si a'â. Wa hã 'râwi te ĩsima pisutu waihu'u ô di, ĩsi'uihã na hã. Tane nherê, aré ĩma wẽ di tô, ihâiba ré ré a'â 're ihâimana siroptu mono da hã. E marĩ wa. Âne wamhã, romhuri ĩwẽ hã wa aré te tâma 're ab'manharĩ u'âsi a'â, Cristuhu ma, te tâma 're ĩda'awaibui mono zém na hã. ²³ Inhimirosa'rada hã maparane te 're si'wapé zahuré, ipê'ê 'remhã. Ti'ai âma 're ĩmorizé hã te rême da, wa ĩsima wẽ tô, Cristuhu siré 're ihâimana mono da oto, hãwa âma. Âne wamhã, ĩma 're rowẽ uptabi mono di aré, ti'ai âma 're ihâimana mono zém nhipai u hã. ²⁴ Tane nherê, ai'udâna za'ra wa'aba, a'â ti'ai âma 're ihâimana mono da hã, ĩma wẽ uptabi di aré, te 're aipawaptob za'ra wa'aba

mono da hã a'â. ²⁵ ãne na hã wa tô, tô sena na ãsina waihu'u. Taha wa, 'râwi wa tô duré ãsina waihu'u, za a'â asiré 're ãhâimana za'ra wa'aba mono na hã, ãnhimipawaptobzéb zarina 'Re ãhâimana u'âsi mono hã asina 're ã'umnhasi za'ra wa'aba mono zém na asima ãma 're sa'êtê za'ra wa'aba mono da, duré ato sina ãma 're anomro aba mono da hã. ²⁶ ãne wamhã, nimahã na apâ ãma atême ãmorĩ za'ra wa'aba wamhã, te za Cristu Zezusihi ãma aiwata za'ra wa'wa, ãzabu za'ra wa'aba zém na.

²⁷ Niha za ãma romhâimana nherê, te za Cristuhu wasu'uwê zarina si 're anomro wê wa'aba mo, taha si aima pire za'ra wa'aba wa, ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hã. ãne 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré, ãma atême ãmorĩ za'ra wa'aba wamhã, wa za ai'ãma waihu'u za'ra wa'wa, simisutu asiptete sina asitob'ru norĩ da, 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na hã, asimirosa'rata misi na, taha zarina 'Re ãhâimana u'âsi mono, da te dasina 're umnhasi za'ra mono da, Cristuhu wasu'uwê hã da te 're ãsaze za'ra mono zéb zarina. Duré âté ãma atême ãmorĩ za'ra wa'aba ô nherê, wa za tô ôhõ na si ai'ãma waihu'u za'ra wa'wa, simisutu asiptete sina ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono na hã.

²⁸ Asitob'ru norĩ ma, 're aipahi za'ra wa'aba mono da hã, mare di, Cristuhu zazei'wa norĩ 'ruiwa-pari'wa norĩ ma hã. ãne hã aipahi ãna sada 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, te za ta norĩ hã 'râwi 're siwaihu'u za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono za te te ã'uprosizém na hã, duré a norĩ wa'aba si za te te ã'sõ'reptu za'ra wa'aba zém na hã. ²⁹ Tinhoprubzéb zarina ma tô aima pisutu za'ra wa'wa, Cristuhu si asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono da, Danho'reptui'wa na. Ma tô duré

aima pisutu za'ra wa'wa, Cristu dama 're wasu'u za'ra wa'aba mono wa, da'ãma 're ãrobzépata za'ra wa'aba mono zém hawi, Cristuhu si da te 're saze za'ra mono da. ³⁰ Tame ai'rata ãnhamra za'ra wa'aba ré, ma tô asiwi ãmadâ'â za'ra wa'wa, rowasédé hã da te ãmanharĩ na ãma, te robzépata da. Taha na, zahadu te ãrobzépata u'âsi na ma tô ãhãna hã ãwasu'u hã ãwapari za'ra wa'wa. Tane te za duré a norĩ wa'wa hã 're ãrobzépata za'ra wa'aba mo ãsine, rowasédé hã da te aima 're ãmanharĩ za'ra wa'aba mono zém na hã za.

2

Cristu hã ti'ai u wei morĩ wa, dame ãsi'a'uwêzé wasu'u

¹ Cristuhu ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, te oto asiptete sina ãma 're anomro aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono ãna. Cristu hã te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono na, 'râwi asina 're ãwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te duré aima 're rowê wairébé u'âsi 'wa, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ãna. 'Re ãhâimana u'âsi mono pê'êzani siré te duré asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mo, simisutu. Da te 're robzépata za'ra mono wamhã, ma tô duré da'ãma 're aipê'êzé za'ra wa'aba mo, 're dapawaptob za'ra wa'aba mono da. ² Taha wa, ma'ãpé duré asiwi ãma sisiwi wa'aba, ãma 're ãrowê pusi u'âsi mono zéb da hã, ai'ãma za'ra wa'aba. Aiwapsi te za 're ãrosa'rata za'ra wa'aba mo. Aiwapsi te za duré 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Simisutu rosa'rata wê na, te za misi haré rosa'rada hã 're ãmanharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo, uburé marĩ na ãma 're asisaze za'ra wa'aba mono da. ã norĩ na te za asiwi ãma ãsisiwi za'ra

wa'wa. Tawapsi, ĩma 're rowẽ uptabi mono di za duré, ai'ãma za'ra wa'aba hã. ³ 'Rãwi asima si 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mono zéb zarina, marĩ hã asima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za. Duré aipire na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono newa, taré asina 're aiwata za'ra wa'aba mono da, marĩ hã asima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za. Duré dama aipire na 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono õ di za. Taha wa'rãmi te za ĩwẽ na si 're ĩdahâimana wazéb za'ra wa'aba mo, aima dapire na da'ãma 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mono zéb zarina. ⁴ Asima 're ĩwẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba si, asima si 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za. Taha nhipai u, te za duré asiré norĩ âma zama 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, te te sima 're ĩwẽ za'ra mono zéb zarina, 're pawaptob za'ra wa'aba mono da.

⁵ Cristu Zezusi hã sima si 're hâimana mono õ di. Taha wa, ĩsimirosa'rata ne, te za duré a norĩ wa'wa hã 're ĩrosa'rata wẽ za'ra wa'aba mo.

⁶ Ta hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ne, aiwa uptabi 're hâimana u'âsi mono nherẽ, ti'ai u wei morĩ wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ne waihu'u pese na 're hâimana u'âsi mono da hã, sisawi õ di. Sisawi âna, ma tô wei mo tô, ti'ai u hã.

⁷ Si'uihã na te te sima ĩwëzéb zarina, ma tô tirẽ a'â, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ne, pire uptabi na 're ĩhâimana mono zé hã. Ti'ai u wei morĩ wamhã, dazapari dama romhuri'wa ne, ma tô dama 're hâimana. Taha wa, ma tô si'a'uwẽ, dasine 're hâimana mono da, a'â.

⁸ A'uwẽ hãiba na dasine 're hâimana mono wamhã, ma tô sima pisutu, dazapari dama wapu na 're hâimana mono da a'â. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô duré te te 're wapari pese, tidâ'âzéb

u. Marĩ 'manharĩ wasété 'wa norĩ pãrĩzém na wedepo'o nhonhi'rãmi na dâ'â da nherẽ, ma tô Timama hã te te 're wapari pese, sisawi ãna.

⁹ Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô tãma pisutu, dâ'â nherẽ, apâ hâiwa'utu wa, danhipai u pire uptabi na 're hâimana mono da oto, wẽ uptabi na. Ma tô duré ìsisi hã tãma pisutu, dama sisi pire uptabi na 're hâimana mono da, uburé danhisi nhipai u.

¹⁰⁻¹¹ Taha wa, niwapsi te za aihĩni pese dahi'rãtitõ tãma ana ni, Zezusihi ma, dama ìsisi pire uptabi ma. ãne da, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tãma pisutu, pire uptabi na 're hâimana mono da. Hâiwa ãma uburé pese hâiba ré 're ìhâimana za'ra mono norĩ hã, duré ti'ai ãma uburé pese hâiba ré 're ìhâimana za'ra mono norĩ zama, te za dahi'rãtitõ tãma ana ni, dama pire wa, adâ 're ìhâimana za'ra mono zéb ãma uburé pese 're ìhâimana za'ra mono norĩ zama. Tawamhã tame te za uburé pese dasisõ'a dasiwi sisi za'ra ni oto, ãne: “Ô hã Zezu Cristu, uburé Danhib'apito.” ãne na Zezu Cristuhu ãma dawata za'ra wamhã, taha u'âbâ, te za duré 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma tawata za'ra ni, Wamama ãma hã.

Cristuhu zazei'wa norĩ hã te te dama 're ìrowa'a za'ra mono zé wasu'u

¹² Ìsisãnawã norĩ, ìma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ma'ãpé ìwapari pese za'ra wa'aba za. Wa hã tame ai'rata ìhâimana za'ra wa'aba ré, ma tô ìnhimiroti hã ìwapari pese za'ra wa'wa. Tane nherẽ, ãhãna oto ai'rata ìhâimana za'ra wa'aba ò nherẽ, te duré ìnhimiroti hã ìwapari pese za'ra wa'wa, ãma atẽme ìwisi za'ra wa'aba ò nherẽ.

Aihâimana prédup sina, te za 're ïromhuri pese za'ra wa'aba mo, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te asõ'reptu za'ra wa'aba zéb zarina, 're anomro wẽ wa'aba mono zém na tâma âma asina 're uwaimrami u'âsi za'ra wa'aba mono da. ¹³ E marĩ wa. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã aipẽ'ẽ 're, te te ai'âma 're romhuri u'âsi za'ra wa'aba mono wa, ïsimipawaptobzém na marĩ na âma 're sazei pese za'ra wa'aba mono da, duré taha zarina ï'uwaibaba si marĩ hã tâma 're 'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mono da, te te sima 're ï'aiwẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba.

¹⁴ Marĩ na 're nharĩ wasété za'ra wa'aba mono âna, te za uburé marĩ hã 're ï'manharĩ wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo. Duré 're asisada'âbâ za'ra wa'aba mono âna, te za marĩ ïwẽ si uburé 're ï'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo. ¹⁵ Âne na te za tô 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo, aiwasédé hã sena na da te ai'âma 're sa'ra wa'aba mono tô da, duré marĩ 're 'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono ô wa, aiwẽ na 're anomro aba mono da. A norĩ wa'wa hã 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra, 're ï'anomro wẽ wa'aba mono norĩ hã, wasété uptabi na 're ïhâimana za'ra mono norĩ wazari, duré tiwasété na 're ïsiwamnarĩ pese za'ra mono norĩ wazari, 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, te za dama 're ïrowa'a za'ra wa'aba mo, 're anomro wẽ wa'aba mono zém na, wasi hã hãiwa na te te dama 're ïrowa'a za'ra mono ne. ¹⁶ Taha wa, rowasu'u ïwẽ uptabi hã te za dama 're ïsômri za'ra wa'aba mo, âma 're ïdanomro wẽ u'âsi mono zéb da hã. Âne hã dama 're 'manharĩ wẽ u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã, wa za aima 're ïto za'ra wa'wa, Cristu za we apâ ïmorizéb âma hã. E marĩ wa, wa za aima 're ïto za'ra wa'wa tamemhã. Ti'ab ré, ai'rata 're ïnhamra aba mono ré, taré te ai'âma 're ïromhuri pese za'ra wa'aba mono ô zém

na hã, ĩsiwaihu'u wa za wa hã, wa za tame aima 're ĩto za'ra wa'wa, Cristu za apâ we ĩmorĩzéb âma hã.

¹⁷ Sasedoti norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa norĩ hã danhimizama na tâma danhoprubzé te te tâma 're ĩzata za'ra mono ne, ma tô a norĩ wa'wa hã tâma 're asisômri u'âsi za'ra wa'aba mo, tiwi 're asisawi za'ra wa'aba mono âna, asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono zéb zarina. Duré sasedoti norĩ hã uwa 'ru 'rãi wa'u ĩsé hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma danhoprubzé, danhimizama te te tâma 're ĩzata za'ra mono nhisiwi, te te 're ĩsa'wari za'ra mono ne, âté ĩwapru hã wa za sa'wa, sena na za da te dasiwi ĩwĩrĩ wamhã, ĩdâ'âzém na 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, ĩsina ĩnhoprubzéb da. Âne na za ĩma romhâimana nherê, ĩma rowê uptabi di za. Duré aima ĩtoi uptabi za'ra wa'aba di za, âne na ĩma romhâimana nherê. ¹⁸ Taha wa, te za duré a norĩ wa'aba zama ĩzabâdâ âma ato za'ra wa'wa ĩsiré.

Timotiuhu wasu'u, Epaprodituhu wasu'u me

¹⁹ Aiwasu'u wê za'ra wa'wa hã za te wapari wa, ĩma rowê hã, ĩwasu'u hã za wapari za'ra wa'aba wa, za aima ĩrowê za'ra wa'aba ne. Taha wa, wa tô ĩsima wê, Timotiu hã te âma atême satõrĩ su'u za'ra wa'aba da. Wanhib'apito Zezusi hã âne hã sena na te te ĩma pisutu wamhã, wa za tô âma atême satõrĩ za'ra wa'wa, aima ĩwasu'u za'ra wa'aba 'wa da hã, duré apâ we ĩtême wisi wa, te te ĩma aiwasu'u za'ra wa'aba da hã. ²⁰ Âmemhã ni'wa hã ĩma hâimana ô di, ĩsine te te 're ĩ'asawi pese za'ra wa'aba mono 'wa hã. Tô ôhõ si, te ĩsine te te 're asawi pese za'ra wa'wa. Taha si te tô sena ai'âma 're hâtâ'â u'âsi za'ra wa'wa Timotiu hã, rowê na si âma 're

aihâimana za'ra wa'aba mono da. ²¹ Tanei ã di, ni'wam norĩ hã. 'Râwi te sima si marĩ zô 're sôpré, te te sima 're ãwẽ za'ra mono zéb uwaibaba si. Zezu Cristu te te tãma 're ã'awẽ mono zéb zô, sima 're sôpré mono ã di, ta norĩ hã. ²² Tane nherẽ, Timotiu hã 're ãmorĩ wẽ na ma tô ãwaihu'u za'ra wa'wa, da te 're pibui wasété mono nherẽ, 're ãsipizari mono ã na hã. Ta hã ma tô ãsiré te te 're romhuri u'âsi, Cristuhu wasu'uwẽ na hã. Ni'wa hã timama siré si te te 're ãromhuri u'âsi mono ne, ma tô ãsiré te te 're romhuri u'âsi, ta hã. ²³ Taha wa, wa tô ãsima wẽ tô, âme niha za ãma ãromhâimanazém na, te ãsina waihu'u wamhã, Timotiuhu si te âma atême satõrĩ za'ra wa'aba da, romhutu na, taha si te te aima ãwasu'u za'ra wa'aba da. ²⁴ Wanhíb'apito si wa tô ãsina umnhasi, te te ãma pisutu da, ãzama âma atême ãmorĩ za'ra wa'aba da, romhutu na.

²⁵ Wasisãnawã Epaprodu hã ma tô we ãtême ãsatõrĩ za'ra wa'wa, te te ãma asadawa wasu'u za'ra wa'aba da, duré nasi ããma siwãrĩ da, te robzépata wa, marĩ zô nasi ãwi ãrowaptãã na hã. Cristuhu wasu'uwẽ na ãsiré romhuri'wa ta hã, duré wanhitob'ru norĩ, wasiré wa te 're ã'a'wapéi mono. Wẽ uptabi di, ta hã. Tane nherẽ, wa tô waihu'u, Timotiuhu wana, te âma atême satõrĩ za'ra wa'aba da apã. ²⁶ Ta hã te te duré apã asabu ze za'ra wa'aba di, uburé aiãma pê'êzé za'ra wa'aba wa. Duré aiãma hãtãã za'etẽ za'ra wa'aba di, âme ãhãzé na ãsiwasu'uzé hã wapari za'ra wa'aba wa. Taha wa, wa za tô âma atême satõrĩ su'u za'ra wa'wa, Timotiuhu wana. ²⁷ Tô sena ma tô aré dârã tô, hãzé wa. Tane nherẽ, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ma tô âma aiwamri, dãã tã da. Taha âma si ã di, ãsiwamrizé hã. Te te pese wamhã, ããma zama ma tô duré aiwamri,

ĩwi robzei'õ nherẽ, robzei'õ uptabi tõi da ĩwi, ĩsipai u. ²⁸ Taha wa, wa ĩsima wẽ upta oto, te ãma atẽme satõrĩ su'u za'ra wa'aba da apâ, atõmo na sabu za'ra wa'aba wa, aima rowẽ uptabi za'ra wa'aba hã. Duré wa hã ai'ãma ĩhâtâ'ã za'ra wa'aba zéb zarina, ĩwi ĩrobzei'õzé hã ĩma si'utõrĩ hã, asabâdâ za'ra wa'aba. ²⁹⁻³⁰ Taha wa, ma'ãpé ãma atẽme wisi aba wamhã, asiwi sawi wẽ za'ra wa'aba za Epaproditu hã, ato sina za'ra wa'aba, wasiré Wanhĩb'apito zazei'wa oto 're wahãimana za'ra mono na dâ'ãsina, duré wasi'ãma 're wasisãnawã za'ra mono wa. Te za duré asiwi ĩhãimana wazéb za'ra wa'wa. Nĩ'wam norĩ hã ĩsine 're ĩhãimana wẽ za'ra mono norĩ zama, te za duré asiwi ĩhãimana wazéb za'ra wa'wa. E marĩ zarina, te za asiwi ĩhãimana wazéb za'ra wa'wa, Epaproditu hã. Ta hã tãma romnhimimnhasi nherẽ, ma tõi sisawi ãna romhuri pese, Cristuhu ma. Taha na, te aré dârâ. A norĩ wa'wa hã romhã na asimroi wa'aba wa, asiwi ĩpawapto waihu'u aba õ wa, ma tõi õhõ si ĩpawapto pese, ai'upana za'ra wa'aba. ãne wa, te za ato sina apâ asiwi ĩ'ãri wẽ wa'wa, atẽme wisi za'ra wa'aba wẽ te.

3

Dasihawim na dasisõ'reptuzé da te dasina 're ĩ'uwaimrami waihu'u za'ra mono õ zé wasu'u

¹ ĩsisãnawã norĩ, ma'ãpé asima 're atoi u'ãsi za'ra wa'aba mono za, Wanhĩb'apito ãma oto 're anomro aba mono wẽ te. Te aima ĩrob'ui'éré 'rata za'ra wa'aba zém na, te ãma aima ĩsisiwi za'ra wa'aba zém na hã, te ĩsiwi ãma ro'wa're õ di za. Mare di. Ai'udâna za'ra wa'aba, wa za tõi ĩnhimi'ui'éré na aima ãma sahu za'ra wa'wa, te ãma aima ĩrob'ui'éré

'rata za'ra wa'aba zém na hã, tô sena Cristuhu wasu'uwẽ hã 're ãsaze za'ra wa'aba mono zém na, asina 're asiptete u'âsi za'ra wa'aba mono da.

² Taha wa, te za a norĩ wa'wa hã 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, wapsã dazada 're ãsiwamnarĩ za'ra mono ne, rosa'rata wasété na dazada 're ãhâimana za'ra mono norĩ wi. Marĩ ãwasété si te ta norĩ hã te te 're 'manharĩ za'ra. ãne te ta norĩ hã te te dama 're rowasu'u za'ra: “Aibã norĩ hã Cristu te te 're saze za'ra mono da, te te sima 're wẽ za'ra mono wamhã, te za da te 're sihâiwata nhihâri za'ra, taha zarina 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono da.” ãne te ta norĩ hã te te dama 're roti za'ra, senai'õ na. Tane nherẽ, te ta norĩ hã dahâiba hã taré te te dawĩ 're wamnarĩ za'ra, taha zarina 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono da newa.

³ Ta norĩ hã sena na 're hâimana za'ra mono õ di, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ na hã. Wa norĩ si, wa 'Re ãhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ uptabi hã 're wahâimana za'ra, ãpẽ'ẽzani nhimipawaptobzém na ãma 're wawata za'ra mono wa. Taha wa, marĩ hã wasi'uihã na wa te 're ã'manharĩ za'ra mono zém na 'rãwi 're wasi'umnhasi za'ra mono õ di, wasihawim na wanho'reptuzé hã wa te wasina ãma 're ã'uwaimrami za'ra mono da hã. Cristu Zezusi, ãwẽ te te wama ã'manharĩ za'ra zém na si, wa tô wa te wasima ãma 're rowẽ za'etẽ uptabi za'ra, taha zarina si te te oto 're wa'anho'reptui mono wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã.

⁴ Ni'wam norĩ hã te tô 'rãwi 're si'madâ'â ze za'ra, marĩ hã si'uihã na te te 're ã'manharĩ za'ra mono zém na hã, taha zarina, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono da newa. Marĩ hã wasihawĩ wasi'uihã na wa te 're ã'manharĩ za'ra

mono zém na, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're wa'anho'reptui mono 'wa'âhã, tô ìbâre wa aré wa hã danhipai u 're ìsi'umnhasi, marĩ hã ìsihawi te 're ì'ab'manharĩ mono zém na hã, taha zarina, ìsi'uihã na ìsisõ'reptuzé hã te ìsina âma uwaimrami da. ⁵ E marĩ wa. Ìwaptã'âzém hawi bâdâ hã 8 na ì'âma ne parimhã, ma tô ìnhihâiwata nhizâri ni, zudezu norĩ 're ìhâimana za'ra mono zéb zarina. Wa hã Izarazéhé nhihudu 're ìhâimana mono. Duré ì'ra Bêzamihĩ nhihudu 're ìhâimana mono. Wa hã duré ebreusi uptabi. E marĩ wa. Ìhi'rata norĩ hã uburé ebreusi uptabi 're hâimana za'ra mono wa, da te 're wa'ru za'ra mono âna. Duré parisezu na dame 're ìhâimana mono wa, wa tô 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã te 're 'madâ'â pese, Mozési te te âma ìrob'ui'ééré hã, ìsimiroti na hã. ⁶ Wasiré zudezu norĩ hâimanazém na, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're ìhâimana mono da, wa tô 're ìsiwasutu u'âsi aré. Taha wa, Zezusihi zazei'wa norĩ ma, wa tô te tâma 're rob'manharĩ wasété za'ra, Zezusi hã 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra ô newa, ta norĩ hã te 're ì'ruiwapari za'ra mono zéb zarina, te te 're robzépata za'ra mono da. Uburé 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã wa tô duré te 're 'madâ'â pese tô, taha zarina 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìwēsãmri da newa. Taha wa, nima hã ìsimiroti te âma ì'upa na da te dasiwi ìwaihu'u ô di.

⁷ Âne na 're ìhâimana 'rata mono zém na aima ìsi'râzarõtô za'ra wa'aba zé hã ìma wē di aré, taha si ìma pire wa, taha zarina 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìwēsãmri da newa. Tane nherē, Cristuhu ma oto 're ìhâimana mono wamhã, tarére oto ìma hã, 're ìhâimana 'rata mono zé hã. ⁸ 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìwēsãmri da, uburé marĩ hã ìsihawim

na te 're ĩ'ab'manharĩ mono zé hã taré uptabi oto ĩma hã. Misi te ĩpire uptabi hã ĩma 're hãimana oto. ĩnhĩb'apito, Cristu Zezusi hã 'rãwi te ĩwaihu'u pese da si, te ĩma 're hãimana oto, taha si. Marĩ zô 're ĩnhĩmipari mono ô di oto, ta hã ĩma tarére wa. Roprum ne, te ta hã ĩma 're hãimana oto, 're ĩhãimana 'rata mono zé hã. Taha wa, Cristuhu niwĩ ĩhãiba na te ĩsaprĩ wê da si, wa 're ĩsi'madâ'â wê u'âsi. ⁹ Misi haré Cristuhu âma si oto 're ĩhãimana mono da, wa tô ĩhãimanazéb 'rada hã 'rãwi ĩsiwi wê'ô pese. 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te âma ĩrob'ui'ééré hã, ĩsi'uihã na te 're ĩ'madâ'â pese mono na 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te ĩwêsãmri da, ĩsina 're ĩnhĩmipari mono ô di oto. Cristu hã te ĩsina 're ĩ'umnhasi mono zéb zarina si, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te ĩwêsãmrizéb ré si, wa oto 're ĩhãimana, taha si te te ĩpisutu wa oto. ¹⁰⁻¹¹ Cristu hã 'rãwi te ĩwaihu'u pese da si, wa tô ĩsima wê, wa hã. Ta hã dâ'â nherê, apâ hãwa'utu wa, te oto siptete sina 're hãimana u'âsi. Tane duré, wa hã 're ĩhãimana 'rata mono zé hã oto ĩma si'utôrĩ wa, duré taha wa'rãmi ĩhãimanazép tém na si oto 're ĩhãimana mono wa, wa ĩsima wê, ĩnhĩptete sina taha âma si oto 're ĩhãimana mono da, ĩsimipawaptobzé ĩwê ré si. Āne hã wa tô duré ĩsima wê, Cristu hã ti'ab ré te te 're ĩrobzépata mono ne, te 're ĩrobzépata mono da si, ĩsine. Cristu hã dazada ĩdâ'â ne, 're ĩhãimana 'rata mono zé hã ĩma ĩsi'utôrĩ da si, wa tô ĩsima wê, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã te te sima ĩwê wamhã, te te ĩma pisutu da, ĩsiré 're ĩhãimana u'âsi mono zéb da hã.

Dawara na romnhimiré'ézé wasu'u

¹² Wa hã uburé marĩ hã 'Re ãhãimana u'âsi mono te te ãma ãpisutuzéb zarina, 're ãhãimana mono zém na te ãsina 're ã'uwaimrami mono na, 're ãsi'madâ'â mono ô di. Mare di. Zahadu te ãsina uwe ô di, wa hã. Tane nherẽ, wa tô taha zô 're ãsiwasutu u'âsi, ãwẽ uptabi hã nimahã na te ãsina sô'ôtô da. ãhã da, ma tô Cristu Zezusi hã ã'ãma tinhib'a'uwẽ.

¹³ ãsisãnawã norĩ, wa hã 'rãwi 're ãsi'madâ'â mono ô di tô, 'Re ãhãimana u'âsi mono te te ãma ãpisutuzéb zarina, 're ãhãimana mono zém na te ãsina ã'uwaimrami na hã. Dawara na 're dasirẽme za'ra mono da, 're dasipibu za'ra mono wamhã, dasibabarãi u apã da te 're rob'madâ'â za'ra mono ô di. Dasisôwap si te da te 're rob'madâ'â za'ra, ône haré. Tane duré, wa hã marĩ te 're ã'ab'manharĩ mono zém na 're ãsipo're pu'u zahu mono ô di. Mare di. E marĩ wa. Ône haré marĩ ãwẽ hã ãnhowa 're ãhãimana mono zô si, wa tô te 're rob'ruiwapari u'âsi. ¹⁴ Marĩ ãwẽ hã da te dasina 're sô'ôtô za'ra mono da, taha zô 're dasirẽme za'ra mono wamhã, awa'awi u'âsi 're ãdasisa'rei mono ne, wa marĩ ãwẽ uptabi zô 're ãsiwasutu u'âsi, Cristu Zezusihi dã'ázém na 'Re ãhãimana u'âsi mono, 're ãhãimana mono zép té, za te te ãma ãsômri zô si.

¹⁵ Wa norĩ hã 'Re ãhãimana u'âsi mono pẽ'ẽzani te te wama 're ã'awaihu'u mono zém na si, waprédup sina ãma 're ãwahãimana za'ra mono norĩ hã, ãne zô wa za tô wa te ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra. Wa za tô ãhã zô si wasima wa te 're rob'ruiwapari u'âsi za'ra. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã asiré 're ãhãimana za'ra wa'aba mono hã rosa'rada aimawi na ã'upana te te 're rosa'rata za'ra mono wamhã, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã te za te te tãma 're waihu'u za'ra, tô ôhõ na si wasiré te te ãma 're rosa'rata

za'ra mono da oto. ¹⁶ 'Re ãhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani te te wama 're ã'awaihu'u mono zẽm na si, wa za tô ãma 're wahâimana za'ra, tô õhõ na si.

¹⁷ ãsisãnawã norĩ, ma'ãpẽ 're ãmorĩ wẽ ne, ãsine 're anomro wẽ wa'aba mono za. Ni'wam norĩ ma, tãma ãma 're ãwasisanho za'ra mono zẽb zarina, wasine 're ãhâimana wẽ za'ra mono norĩ ne, te za a norĩ wa'aba zama ãma 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo. ¹⁸ Ni'wam norĩ hã ahã na Cristuhu zazei'wa 're hâimana za'ra mono newa, te tihâimana wasété zarina, Cristu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na dazada ãdã'ázẽ wasu'u da, 're hâimana za'ra. ã norĩ wasu'u na hã ahã na wa tô te ãma aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Tane nherẽ, ãhãna wa durẽ aima ãma sahu za'ra wa'wa, ãwawa sina te ãma aima rowasu'u za'ra wa'aba nherẽ, rob'ui'éré na hã. ¹⁹ Ta norĩ hã 'Re ãhâimana u'âsi mono nhiti, dapẽ'ẽ 're dadã'ã u'âsi ne 're ãdahâimana za'ra mono zẽb u, te za 're nomro, ropipa u. E marĩ wa. Ta norĩ hã te te sima 're ãwẽ za'ra mono zẽb uwaibaba si, te marĩ hã tihãiba ma te te 're 'ruiwapari za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono upana. E ta norĩ hã tihâimana wasété na 'rãwi 're siwẽ'õ za'ra mono ã bã, te bété sina 're wata za'ra, 're ãhâimana wẽ uptabi za'ra mono na hã. Ti'ai ãma uburẽ marĩ hã ãwasété na si, te ta norĩ hã te te sima 're rosa'rata wasété u'âsi za'ra. ²⁰ Tane nherẽ, wa norĩ ma hã ti'ai ãma waza'rui uptabi hã wama 're hâimana za'ra mono õ di. Hãiwa ãma si te waza'rui uptabi hã wama 're hâimana za'ra. Ta hawi za wei wazõ ãmorĩ zõ si, wa wato sina wasina sõ 're wanhimipari u'âsi za'ra, Wanho'reptui'wa zõ, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zõ si. ²¹ Taha si te uburẽ marĩ hã tiwaihu'u pese na te te 're ab'madã'ã, siptete uptabi wa. Taha wa,

tiwaihu'u pese na te za wahâiba ĩtém na wama âma saprĩ za'ra, wahâiba ĩsib'ware ré 're ĩwanomro 'rata mono zém hawi, ĩsi'utōrĩ pese hawi. Tawamhã wahâiba ĩtéb ré, Cristuhu hâiba ne ĩwē uptabi ré, wa za oto 're wahâimana u'âsi za'ra, ĩ'rata.

4

Paru hã te te dama ĩroti 'rãsutuzé wasu'u

¹ Taha wa, ĩsisânawã norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ma'ãpé Wanhĩb'apito âma asiptete sina 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono za. Ai'âma ĩpě'ézé uptabi za'ra wa'aba wa, 'rãwi te asabu za'ra wa'aba neza. Romhã na nherẽ, te asina ĩma 're ĩrowẽ zani za'ra wa'aba mo. Taha wa, wa tô te dama 're aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa, ĩto sina. Âne wa, te za asiptete sina ôhõ âma si 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo.

² ĩhidiba norĩ, Ewodiza duré Sītiti, âne wa za aima roti pese 'wa, asisada 're aihâimana wasété aba mono wa. A norĩ wa'wa hã Wanhĩb'apito nhĩb'a'uwẽ, 're aihâimana aba mono wa, ma'ãpé rowẽ na si apâ asiré 're aihâimana aba mono, asisada 're aihâimana wasété aba mono âna. ³ Duré a hã ĩpawapto wẽ 'wa, ma'ãpé ã pi'õ norĩ hã pawaptob zahuré na. Ta norĩ hã ma tô ĩsiré te te 're romhuri pese zahuré, Cristuhu wasu'uwẽ na wa te dama âma 're ĩropéi mono na hã. Temetihi siré zama ma tô te te 're romhuri zahuré, duré uburé ĩsiré romhuri'wa norĩ siré zama. Uburé te ã norĩ nhisi hã dame 're hâimana za'ra ĩbaihã na hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata za 're ĩdahâimana u'âsi za'ra mono norĩ nhisi ré, ĩbaihã 're ĩhâimana mono na hã.

⁴ Ma'ãpé atoi u'âsi 're aihâimana za'ra wa'aba mono, Wanhîb'apito âma oto 're anomro aba mono na dâ'âsina. Wa za duré aima âma sahu za'ra wa'wa. Ma'ãpé atoi u'âsi âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono za.

⁵ Aiwaïmri te za dama 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ïwē na. E marĩ wa. Wanhîb'apito hã za we apâ morĩ su'u na dâ'âsina. ⁶ Marĩ na 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono âna, te za oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono zép sidâpâsi, te za duré tiwi 're ïrowaptêrē za'ra wa'aba mo, uburé marĩ zô aiwi 're ïrowaptâ'â za'ra wa'aba mono zém na hã. Aipê'ē 're, âma 're aiwata za'ra wa'aba mono sina, te za asi'âma tâma 're aimreme zusi aba mo. ⁷ Rowē hã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te wama 're ï'apisutu mono hã, ïwē uptabi hã te wama 're hâimana za'ra, da te 're ïwaihu'u za'ra mono ô hã. Taha si te za te te 're aipê'ē nomri wē za'ra wa'wa, marĩ na 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono âna 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, Cristu Zezusihi âma oto 're anomro aba mono zéb zarina. Âne hã 'Re ïhâimana u'âsi mono hawi rowē hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono da, te za asi'âma tâma 're aimreme zusi u'âsi aba mo.

⁸ ïsisânawã norĩ, ïnhimiroti na wa za oto âma aima 'rãsutu za'ra wa'wa, âhãna te âma aipo're pu'u za'ra wa'aba zém na hã. Uburé marĩ hã tô sena 're ïhâimana za'ra mono na si te za asima 're ïrosa'rata za'ra wa'aba mo, duré marĩ hã da te dasima 're ïwazéb za'ra mono na hã, duré uburé marĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma ïwē uptabi na hã, duré marĩ hã wasété âna 're ïhâimana za'ra mono na hã, duré uburé marĩ ïwē hã da te 're ïsawi pese za'ra mono na hã, duré uburé marĩ hã wē wa, âma

're ĩdatob'uzu za'ra mono na hã. ãne na si te za uburé marĩ ĩwē uptabi na asima 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo, da te dasima 're ĩwasu'u wē za'ra mono na si. ⁹ Te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono ré, aipo're na 're ĩwapari za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã ĩwaihu'u pese za'ra wa'wa. Duré ai'rata 're ĩnhamra aba mono ré, atōmo na asiwi 're ĩmadâ'â aba mono na, ma tō duré ĩwaihu'u pese za'ra wa'wa. ãne na uburé marĩ na aima 're ĩsisanho za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za 're aĩhâimana wē za'ra wa'aba mo. ãne wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wama rowē nhomri'wa hã te za 'râwi asiré 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa.

Paru hã danhoprubzé wa'rãmi, da'ãma ĩwatazé wasu'u

¹⁰ ãne wa, aima ĩtoi uptabi za'ra wa'aba di ãhãna hã, aré ai'ãma 're rob'é'é hã za'ra wa'aba mono nherē, apâ ĩ'ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba wa, we ĩma asōprub za'ra wa'aba zém na hã. Taha wa, wa Wanhĩb'apito ãma ĩwata, ĩtoi uptabi wa, aima za'ra wa'aba hã. Áté ĩ'ãma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono nherē, marĩ hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono ò di, we ĩma asōprub za'ra wa'aba zém na asiwi ĩzawi za'ra wa'aba zéb da hã. Tane nherē, ma tō ĩ'ãma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo tō. ¹¹ E tawamhã, nimahã na marĩ zô ĩwi ĩro'wanhi'riti zarina, ĩsina 're ĩhâtâ'â mono wa, wa ãne aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, ãhãna hã. Mare di. Taha wab ò di. Áté nimahã na marĩ zô ĩwi 're ro'wanhi'riti mono nherē, duré niha ĩma 're romhâimana mono nherē, wa ĩsina 're ĩhâtâ'â mono ãna 're ĩhâimana u'âsi tō. ¹² ãne hã ĩma waihu'u pese di, marĩ zô dawĩ 're ĩro'wanhi'riti

za'ra mono zém na 're ãdahâimana za'ra mono zé hã. Æne hã te dame pibui ahâ di. Duré danhimarĩ ahâ na 're ãdahâimana za'ra mono zé hã ãma waihu'u pese di. Niha ãma 're romhâimana mono nherẽ, wa tô waihu'u, robzei u'âsi 're ãhâimana mono zém na hã. Nimahã na hã ãsai ahâ wamhã, duré mra te 're sêpata mono nherẽ, tane nherẽ, ãma 're rowẽ u'âsi mono di, Æne hã aiwa ãma hã. Nimahã na hã marĩ zô ãwi 're ro'wanhi'riti mono ô wamhã, duré âté marĩ zô ãwi 're ro'wanhi'riti mono nherẽ, ãma rowẽ di. Æne wa, wa ãto sina 're ãhâimana. E marĩ wa. ãma 're ãromhâimana mono zé hã aiwa wa. ¹³ Æne hã niha ãma 're romhâimana mono nherẽ, sada 're ãnhiptete mono di. E marĩ wa. Cristu hã ãnhiptetezé te te ãma sada 're anhomri u'âsi mono wa.

¹⁴ Tane nherẽ, ãma wẽ uptabi di, we asiwi ãpawaptob za'ra wa'aba zé hã, ãhãna Æme te robzêpata ré hã. ¹⁵ Piripu Æma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, tame duréihã ãnhimirowasu'u zarina, Cristuhu wasu'uwẽ hã wapari na'rata za'ra wa'aba wamhã, a norĩ wa'aba si ma tô ããma ana wẽ wa'wa, ãma asôprub za'ra wa'aba zém na hã, rowahutu u asiré 're asi'rã'õtô aba mono norĩ hã. Masêdoniza na asipti'a nho'ômo nhisi hawi wa'aba oto ãmorĩ wamhã, ãsazei'wa norĩ hã daza'rui amoi Æma 're ãhâimana za'ra mono norĩ hã ããma sina za'ra ô di, asine za'ra wa'aba hã. A norĩ wa'aba si ma tô asiwi ãpawapto wẽ wa'wa tô, Æma ãhâimanazéb da hã. Æne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. ¹⁶ Duré aihawi za'ra wa'aba ãmorĩ wamhã, Tesaronita na 'ri nho'ômo nhisi Æma ãnhamra ré hã, ma tô duré ãpawaptobzéb da hã nasi asiwi ãsômri za'ra wa'wa, ãma, marĩ zô nasi

ĩwi rowaptâ'â sidâpâsi. ¹⁷ E asõprub za'ra wa'aba zém na ĩma âma sahu za'ra wa'aba da, wa tô âne hã aima waihu'u za'ra wa'wa. Mare di. ĩsâna'rata hawi ĩ'âma 're ana wa'aba mono zéb zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi mono si, ĩwẽ na za te te aipawa'âbâ za'ra wa'aba na te te aima âma sa'êtẽ za'ra wa'aba da si, wa tô te ai'âma 're 'madâ'â u'âsi za'ra wa'wa. ¹⁸ Âme wa tô uburé marĩ hã ĩsima waibui wẽ, we asiwi ĩpawaptob za'ra wa'aba zé hã. Epaproduitu hã ma tô we ĩma âwisi wẽ, we ĩma asõprub za'ra wa'aba zé hã. Taha wa, marĩ zô ĩwi rowaptâ'â ô di oto. Sa'êtẽ na te za oto marĩ hã ĩma tihâiba. Âne wa, wa ĩsina ai'uze za'ra wa'wa, we ĩma asõprub za'ra wa'aba zém na hã. Asõprub za'ra wa'aba zé hã wẽ uptabi di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã. Wedewati ĩsadaze hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, da te 're ĩzata za'ra mono zéb zarina, tâma âma 're ĩrowẽ pusi mono ne, tâma wẽ uptabi di duré âhâna hã, we ĩma asõprub za'ra wa'aba zé hã. ¹⁹ A norĩ wa'aba ma zama, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩnhib'apito hã uburé marĩ hã ĩwẽ uptabi hã te te aima 're sômri za'ra wa'wa sa'êtẽ na, marĩ zô aiwi 're rowaptâ'â za'ra wa'aba mono wamhã, duré aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono wamhã. Tĩnhibro hã te za sa'êtẽ na te te aima 're sômri za'ra wa'wa ĩwẽ hã, Cristu Zezusihi âma tô sena 're anomro aba mono zéb zarina. ²⁰ Taha wa, Wanhib'apito 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma si, 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za, Wamama âma si. Tane tô.

Paru hã te te ĩdazawi 'rãsutu zé wasu'u

²¹ Ma'âpé uburé ĩma âma sawi za'ra wa'aba, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ oto 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã tamemhã, Cristu Zezusi,

Danho'reptui'wa na te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono norĩ hã.

Ãme ĩsisãnawã norĩ hã, ĩsiré romhuri'wa norĩ hã ĩ'rata 're ĩhâimana za'ra mono hã te duré âma asawi za'ra wa'wa, ĩsiré. ²² Uburé 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ, âme 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã te duré âma asawi za'ra wa'wa. Apito Sezaha nhorõwa âma 'ri 'rãihã 're, romhuri'wa norĩ zama te duré âma asawi za'ra wa'wa dame, wasiré ĩsazei'wa norĩ hã.

²³ Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, ta hã te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da.

'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u
New Testament in Xavánte (BR:xav:Xavánte)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Xavánte

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Xavánte [xav], Brazil

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 1882536746

The New Testament

in Xavánte

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

744f0b3a-210f-53c7-b3a1-39b62617ba0c